rok svůj opřel o jediný důvod, totiž, že proud ten nebyl odebrán jako proud pro osvětlování, nýbrž jako proud průmyslový. Stížnost obce proti tomu brojí námitkou s dostatek konkretisovanou, že odebraný proud podle § 1 prav. dávce podléhá, poněvadž ho bylo spolužalovanou stranou použito k osvětlování. Podle toho je na sporu jedině právní otázka, zda dávce ve smyslu § 1 prav. podléhá i takový proud, který byl odebrán jako proud motorický, odběratelem samým pak přeměněn a použit k účelům osvětlovacím.

Že spolužalované firmě byl v roce 1931 městskou elektrárnou ve F. dodán elektrický průmyslový proud 6.000 kw a že zmíněná firma tento proud aspoň z části přeměnila v proud osvětlovací a použila ho ve svém podniku k účelům osvětlovacím, je mezi stranami nesporno.

Nss nemohl žal. úřadu dáti za pravdu.

Jak již z označení sporné dávky patrno, platí se tato dávka »ze spotřeby elektrické energie k účelům osvětlovacím«; jde tudíž o dávku konsumní, která stíhá veškeru spotřebu elektrické energie v obci k účelům osvětlovacím. Podle výslovného ustanovení § 1 pravidel, schválených zem. výborem, platí dávku každý, kdo jakkoli používá elektrické energie jakéhokoli druhu v obvodu obce k účelům osvětlovacím.

Ze žádného z dalších ustanovení pravidel nelze dovozovati, že by z této všeobecné dávkové povinnosti, postihující veškeru spotřebu elektrické energie k účelům osvětlovacím, měla býti vyloučena spotřeba elektrického proudu, který byl původně odebrán jako proud průmyslový a pak průmyslovým závodem samým přeměněn na proud osvětlovací a k osvětlování skutečně použit. Zejména nevyplývá ničeho pro takovouto výjimku z ustanovení § 3 pravidel, na které poukazuje žal. úřad, neboť tam upravuje se pouze způsob vybírání dávky u živn. a průmyslových závodů, které si samy pro svou potřebu proud vyrábějí, ale neupravuje se nijak dávková povinnost. A není ani žádného vnitřního důvodu, proč by takovýto případ měl býti z dávkové povinnosti vyjímán, když tě i tu jde nepochybně o použití elektrického proudu k účelům osvětlovacím a právě toto použití tvoří podle § 1 prav. předmět zdanění.

Nemá tedy názor, vyslovený žal. úřadem, v pravidlech opory.

Č. 11.999.

Školství: * Pouhá skutečnost, že jde o člena církevního řádu, nemůže s hlediska § 21 odst. 2 zák. čl. XXVII:1907 býti sama o sobě zákonným důvodem k odepření souhlasu s volbou učitele na škole církevní.

(Nález ze dne 28. června 1935 č. 16.357/35.)

Věc: Jan V., biskup spišský a spol. (adv. Dr. Štěpán Cottely z Bratislavy) proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o schválení volby a o státní zálohu pro učitelky církevní školy.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Podáními z 19. srpna 1933, pokud se týče z 19. července 1933, požádal předseda řím.-kat. školské stolice v L. za schválení volby čtyř učitelek na místní církevní škole a za poskytnutí státní zálohy pro tyto učitelky. Žádosti ty předloženy byly prostřednictvím školského inspektorátu v Lipt. Sv. Mikuláši s návrhem výpočtu příslušné státní zálohy podle učit. zák. žal. úřadu, který je nař. rozhodnutími vyřídil takto:

»Vzhledem k žádosti řím.-kat. školské stolice v L. o schválení volby jmenované řádové učitelky sděluje se toto: Ve smyslu ustanovení zák. čl. XXVII:1907 třeba učitelské síly, zaměstnané na církevních školách, považovati za veřejné zaměstnance. Podle § 35 cit. zák. nebylo toto zákonné ustanovení rozšířeno na řádové učitelské síly. Z povahy veřejné služby plyne, že konání služby veřejného zaměstnance nemůže býti omezováno vnějšími okolnostmi. Řádové učitelské síly však při vstupu do řádu skládají přísahu poslušnosti svému představenému a je proto volnost jejich jednání značně obmezena, ne-li úplně znemožněna. Nemůže býti proto člen některého řádu současně veřejným zaměstnancem. V důsledku uvedeného se zřetelem na ustanovení § 21 zák. čl. XXVII:1907 volbu, resp. ustanovení jmenované nebéřu na vědomí a upouštím zároveň od poskytnutí zálohy na plat podle zák. č. 104/1926 Sb. pro jmenovanou řádovou učitelku.«

O stížnostech uvažoval nss takto:

Řím.-kat. školská stolice v L. žádala jednak o schválení volby čtyř učitelek, jednak o poukázání státní zálohy (preddavku) pro tyto učitelky. Žal. úřad zamítl tyto žádosti v obojím směru. Stížnosti při nesporné skutečnosti, že jde o řádové učitelky sv. Františka, nepopírají, že žal. úřad je zásadně oprávněn souhlas s volbou učitelek na církevních školách ve smyslu zák. čl. XXVII:1907 za určitých předpokladů odepříti a že souhlasu toho je ve smyslu platných předpisů zákonných zásadně zapotřebí. Rovněž tak je mezi stranami nesporno, že v daném případě nešlo o udělení státní podpory podle zák. čl. XXVII:1907, nýbrž o udělení státní zálohy na platy, jež přiznány učitelům zák. č. 104/26 Sb. Konečně nepopírají stížnosti, že řízení, předepsané v § 21 cit. zák., bylo dodrženo. Stížnosti však brojí proti důvodům, žal. úřadem uváděným pro odepření souhlasu s volbou, dovozujíce, že důvody ty nejsou v souhlasu se zákonem, takže souhlas podle zák. měl býti udělen a státní záloha poukázána.

Podle § 21 zák. čl. XXVII:1907, jehož se žal. úřad dovolává, možno odepříti souhlas s volbou takového učitele, proti němuž má min. škol. námitky podle zák. nebo se státních hledisek.

Podle toho námitky ministrovy mohou býti dvojího druhu: buď jsou to námitky na základě zák., kde se tedy předpokládá určitý předpis zákonný co do určitých vlastností v osobě učitelově, způsobu vyučování a j., anebo námitky s hledisek státních, kde se dovolání specielního předpisu — jak z povahy pojmu již plyne — nepožaduje, nýbrž stačí pouze, odvolá-li se úřad na »státní hlediska« a lze-li důvod úřadem uvedený pod pojem »hledisek státních« zahrnouti.

Důvody, pro které žal. úřad odepřel v daném případě schváliti volbu, jsou zřejmě prvého druhu, neboť žal. úřad dovolává se v nař. rozhodnutích vedle citovaného již základního ustanovení § 21 též §§ 1 a 35 zák. čl. XXVII:1907. Spatřuje tudíž v těchto předpisech ona určitá ustanovení zákona, která opodstatňují námitky min. proti osobě zvoleného učitele a tím odepření souhlasu s takovou volbou. Žal. úřad totiž dovozuje, že řádové síly učitelské nemohou býti učiteli na veřejných školách církevních, ježto podle § 1 zák. jsou učitelé na těchto školách veřejnými zaměstnanci, § 35 cit. zák., který pojednává o řádových silách učitelských a uvádí, která ustanovení tohoto zák. se vztahují na takové učitelské síly, však necituje § 1 zák. toho. Vychází tedy úřad z názoru, že řádová síla učitelská nemůže býti veřejným zaměstnancem a že tudíž min. může odepříti ve smyslu § 21 zák. souhlas s volbou takové učitelské síly pro veřejnou školu církevní. Poukaz žal. úřadu na fakt, že řádové síly skládají slib poslušnosti svému církevnímu představenému, má tu zřejmě býti odůvodněním stanoviska, proč se řádové síly vylučují z možnosti nabytí charakteru veřejného zaměstnance a tím i z možnosti býti takovým učitelem na veřejné škole církevní.

Stížnosti vytýkají právem tomuto důvodu, jímž žal. úřad odpírá souhlas s volbou čtyř řádových učitelek, nezákonnost.

Nss nepotřeboval se zabývati otázkou, zda se skutečně celý zák. čl. XXVII:1907 vztahuje i na síly řádové, stejně tak i otázkou, zda takové síly mohou býti veřejnými zaměstnanci ve smyslu § 1 cit. zák. či nikoli. Neboť z ustanovení § 35 zák. článku, upravujícího též právní poměry a požitky učitelů a učitelek, náležejících některému řádu a činných při církevních školách ludových, je zřejmo, že zákon sám nevylučuje zásadně řádové členy z úřadu učitelského na církevních školách, když jim nad to přiznává i státní podporu a určuje, že pro přiznání podpory té platí předpisy všeobecného ustanovení § 14 cit. zák., a výslovně praví, že i na takové síly vztahuje se § 32 zák., který vedle různých podmínek nastoupení úřadu učitelského na školách obecních a církevních stanoví též text přísahy, již mají učitelské síly na těchto školách skládati. Zejména z tohoto posledně cit. ustanovení plyne, že zákon počítá s faktem, — jinak jistě notoricky známým —, že členové řádů skládají též sliby řádové. Nemohl tedy ani pouhý fakt složení řádového slibu sám o sobě vésti zákonodárce k vyloučení příslušníků řádů z účasti na úřadě učitelském při školách církevních.

Nemá-li však zákon takové výluky o členech církevních řádů, a naopak je zásadně za učitelské síly připouští, pak nemůže pouhá skutečnost, že jde o síly řádové, sama o sobě býti s hlediska § 21 odst. 2 zák. čl. XXVII:1907 důvodem odepření souhlasu min. s volbou učitele »na základě zákona«, kterého se žal. úřad jedině dovolal.

Nezbylo proto než nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss, a to v celém rozsahu, poněvadž jediným důvodem dalších výroků, že žal. úřad upouští od poukazu státní zálohy podle zák. č. 104/1926 Sb., bylo odepření souhlasu s volbou, jež však nemá — jak právě dolíčeno — s hledisek žal. úřadem uváděných opory v zákoně.